

Proefdiervrij Magazine

Nummer 3, September 2018

Samenwerking
Nederlandse
Brandwonden Stichting

.....

Speciale
editie!

PROEFDIERVRIJ

Over Proefdiervrij

Stichting Proefdiervrij werkt, samen met bijna 50.000 donateurs, aan een toekomst zonder proefdieren. Steeds meer mensen raken ervan doordrongen dat proefdieren daadwerkelijk kunnen worden vervangen door de ontwikkeling van proefdiervrij onderzoek.

Het ontwikkelen van proefdiervrij onderzoek vereist een nieuwe en creatieve benadering van oude vragen. Wetenschappers, ondernemers, de overheid en de maatschappij moeten openstaan voor innovatieve onderzoeksmethoden en zich hiervoor inzetten. Het is heel goed mogelijk om in de toekomst proefdieronderzoek overbodig te maken wanneer iedereen de handen ineenslaat om nieuwe, innovatieve technieken te ontwikkelen en toe te passen.

Tip

Heeft u het blad gelezen? Gooi het niet bij het oud papier, maar leg het ergens neer waar meer mensen komen. Zoals bijvoorbeeld de wachtkamer bij uw huis- of dierenarts of de leestafel in de bibliotheek. Zo brengt u het belang van de ontwikkeling van proefdiervrij onderzoek bij meer mensen onder de aandacht.

nederlandse
brandwonden
stichting

Colofon

Proefdiervrij Magazine verschijnt vier keer per jaar en wordt gratis toegezonden aan de donateurs van Proefdiervrij.

Redactieadres

Stichting Proefdiervrij
T.a.v. Redactie
Groot Hertoginnelaan 201
2517 ES Den Haag
070 306 24 68
info@proefdiervrij.nl
www.proefdiervrij.nl

KvK: 27183084
Rekeningnummer Triodos Bank:
NL30 TRIO 02 54 64 97 18
BIC: TRIONL2U

Foto cover: Pixabay
Vormgeving en druk: Drukproef

Blinden en slechtzienden

Proefdiervrij Magazine wordt ook uitgegeven op Daisy cd. Bel voor informatie naar Eddy Soffers, Proefdiervrij, 070 306 24 68

MIX
Papier van
verantwoorde herkomst
FSC® C114590

DIT MAGAZINE IS GEDRUKT OP FSC PAPIER

Debby Weijers

Carine van Schie

Voorwoord

Dit magazine is anders dan u gewend bent! Geen 'gewoon' magazine van 16 pagina's, maar een speciale editie. De reden dat we hiervoor hebben gekozen, is dat we bijzonder nieuws met u willen delen:

Proefdiervrij is een samenwerking aangegaan met de Nederlandse Brandwonden Stichting!

Wij zijn hier ontzettend blij mee, want deze stichting is het eerste gezondheidsfonds dat zich bewust inzet voor onderzoek zonder proefdieren. Door samen te werken kunnen we meer proefdiervrij onderzoek financieren en meer mensen laten zien dat proefdiervrij onderzoek niet alleen beter is voor dieren, maar ook voor mensen! Deze nieuwe, bijzondere samenwerking verdient extra veel aandacht. In deze uitgave leest u een interview met Carine van Schie, coördinator onderzoek bij de Nederlandse Brandwonden Stichting. Ze legt uit waarom zij de samenwerking zo belangrijk vindt. Daarnaast vindt u ook informatie over het onderzoek dat we gezamenlijk gaan financieren; hiervoor hebben we een echte wiskundige aan het woord! Benieuwd wat zijn onderzoek met proefdiervrij en brandwonden te maken heeft? Lees dan vooral verder!

Ik wens u heel veel leesplezier en hoor natuurlijk graag wat u van de samenwerking en deze speciale editie vindt!

Debby Weijers

Directeur Proefdiervrij

Inhoudsopgave

- 2 Over Proefdiervrij
- 3 Voorwoord
- 4 "We willen het beste voor de patiënten bereiken, zonder proefdieren."
- 7 Geen cellen of donorhuid, maar wiskundige formules

Volg Proefdiervrij
via social media en
www.proefdiervrij.nl

“We willen het beste voor de patiënten bereiken, zonder proefdieren.”

Een primeur voor Proefdiervrij; er wordt een samenwerking aangegaan met de Nederlandse Brandwonden Stichting. Het is voor het eerst dat Proefdiervrij zo nauw gaat samenwerken met een gezondheidsfonds. De Nederlandse Brandwonden Stichting is het eerste gezondheidsfonds dat in haar beleid expliciet kiest voor het investeren in innovatief proefdiervrij onderzoek als kwalitatief betere onderzoeksmethode. Zij zijn ook de eerste die zich hier hardop over uitspreken. Om meer te weten te komen over de achtergronden van dit besluit en over de samenwerking, ging Proefdiervrij in gesprek met Carine van Schie, coördinator onderzoek bij de Brandwonden Stichting.

Wat is het doel van de Brandwonden Stichting?

‘Met de Nederlandse Brandwonden Stichting richten wij ons eigenlijk op drie dingen. Allereerst op het voorkomen van brandwonden, dit doen we door het opzetten van verschillende preventiecampagnes. Daarnaast richten wij ons op het verbeteren van brandwondenbehandeling om daarmee het leed van brandwondenpatiënten te verminderen én ten derde om een zo hoog mogelijke kwaliteit van leven voor hen te bereiken. Hiervoor zetten wij, net als Proefdiervrij, in op innovatief onderzoek.’

Wat zijn de belangrijkste problemen van brandwondenpatiënten?

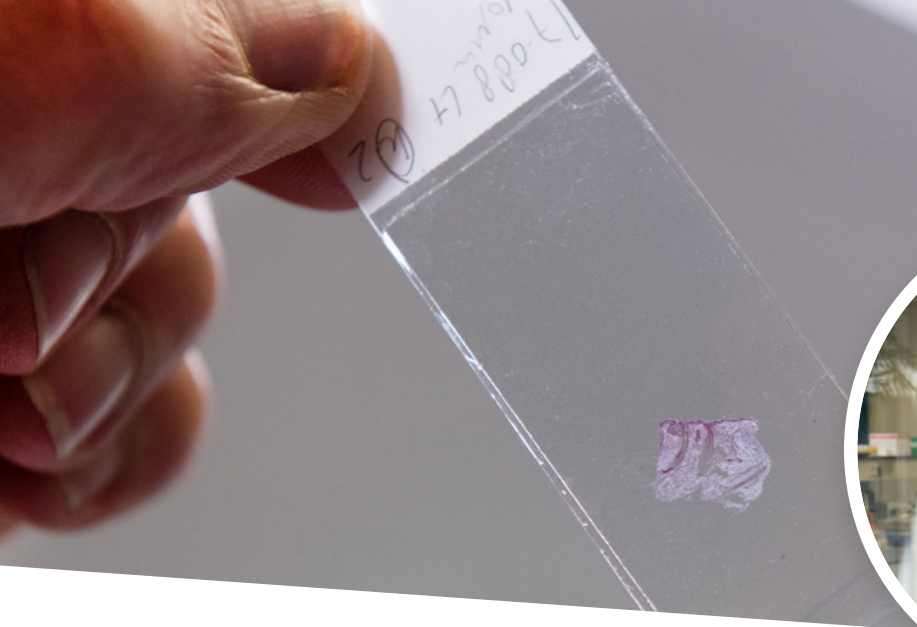
‘De problemen van brandwondenpatiënten zijn divers. Waar veertig jaar geleden ernstige brandwonden nog dodelijk waren, overleven mensen ongevallen nu met heel ernstige littekens. Dat is een vooruitgang maar de vorming van littekenweefsel kan ook een hoop problemen veroorzaken. Een derde van de brandwondenpatiënten zijn kinderen onder de vier jaar. Kinderen groeien, maar littekenweefsel groeit niet mee. Dat geeft het gevoel dat je een te strak jasje aan hebt of in het ergste geval belemmerd wordt in het bewegen.’

Hoe staat het met proefdieren in brandwondenonderzoek?

‘Ik weet dat er internationaal nog veel proefdieren, zoals ratten en varkens, worden gebruikt voor onderzoek naar brandwonden. Echter wij vinden het bij de Brandwonden Stichting belangrijk om verder te kijken. Nieuw onderzoek dat door ons wordt gefinancierd is al een tijd proefdiervrij. Het merendeel wordt uitgevoerd bij patiënten, op huidmodellen of middels vragenlijsten (bijvoorbeeld naar nieuwe chirurgische-, wond- of revalidatiebehandelingen). Sinds kort staat onderzoek zonder proefdieren officieel in ons beleid en daar ben ik trots op.’

Waarom hebben jullie ervoor gekozen om dit expliciet in het beleid op te nemen en om daarover actief te communiceren? Dat is best een stap.

‘Als Brandwonden Stichting willen we graag innovatief onderzoek doen en we zijn hier actief mee aan de slag gegaan. We zijn met onze onderzoekers rond de tafel gaan zitten en ontdekten dat er geen onneembare obstakels genomen hoefden te worden bij het maken van de omslag naar onderzoek zonder gebruik te maken van proefdieren. Om deze omslag te kunnen maken

Transitie Proefdiervrije innovatie (TPI)

Eind 2017 sloot Proefdiervrij zich aan bij het project Transitie Proefdiervrije Innovatie (TPI). De ambitie van TPI is helder: Nederland koploper proefdiervrije innovaties. Dit sluit geweldig mooi aan bij de doelen van Proefdiervrij.

Samenwerken doe je niet alleen

Proefdiervrij is nauw betrokken bij het project van de overheid dat ervoor moet zorgen dat Nederland aan kop gaat als het gaat om de transitie naar proefdiervrij onderzoek. Op dit moment voert het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) de regie. Door samen te werken in TPI hopen we dat de overgang naar een systeem zonder proefdieren gefaciliteerd wordt.

Zo gaat Transitie Proefdiervrije Innovatie (TPI) te werk

Eén van de belangrijkste taken van TPI is het opzetten van vernieuwingsnetwerken. Daarbij worden de juiste mensen bij elkaar gebracht die nieuwe ideeën gaan uitwerken, waarmee de overgang naar een proefdiervrij systeem wordt versneld.

Proefdiervrij doet mee

Wij zijn erg trots dat wij ons hebben kunnen aansluiten bij dit transitie traject. Wij gaan er dan ook alles aan doen om van TPI een succes te maken.

is het nodig om eerst betere onderzoekstechnieken (wondmodellen) te gaan ontwikkelen. Zo ben ik aangesloten bij het project 'Transitie Proefdiervrije Innovatie' (TPI). Ook ons patiëntenpanel heeft aangegeven ervoor te kiezen dat onderzoek zonder proefdieren wordt uitgevoerd. Toen hebben we gezegd: 'We doen geen dierproeven meer.' Als je deze stap genomen hebt dan moet je ook investeren in de ontwikkeling van betere onderzoekstechnieken.'

Is het niet bijzonder dat het patiëntenpanel voor proefdiervrij onderzoek koos?

'Vanuit de maatschappij is de druk voelbaar om geen proefdieren te gebruiken. Dat leeft ook onder de patiënten. De patiënten zijn goed geïnformeerd over de nieuwe onderzoeksprojecten en staan daar helemaal achter. Ook de patiënten zagen welke nieuwe kansen en mogelijkheden worden geboden door innovatief proefdiervrij onderzoek.'

Hoe werd door de andere gezondheidsfondsen op het besluit gereageerd voortaan geen proefdieren te gebruiken?

'Dat we voor dit nieuwe beleid kozen, gaf wel een aantal opmerkelijke reacties. Er werd in eerste instantie met ongeloof en scepsis op gereageerd 'dat kan toch niet' of 'stop je de innovatie dan niet'. Wij zien het juist als een kans en een uitdaging. We willen goed onderzoek doen, we willen het beste voor de patiënt, maar willen dat ook op een goede manier bereiken, zonder proefdieren. Met de verschillende gezondheidsfondsen hebben we hier ook over gesproken. We hopen dat andere organisaties volgen, de interesse is er in ieder geval.'

Dit is een proefdiervrij huidmodel.

Hoe kwam het contact met Proefdiervrij tot stand?

'Vorig jaar juni bezocht ik het congres Transitie Proefdiervrij Innovatie (TPI). Centraal in dit congres stond de ambitie van de regering om ervoor te zorgen dat Nederland koploper wordt in de ontwikkeling van innovatief onderzoek, zonder proefdieren. (zie kader) Daar kwam ik jullie directeur tegen, met wie ik meteen een heel leuk contact had. We besloten met elkaar af te spreken. Dit was het begin van een samenwerking. De eerste stap die wij samen zetten, is het co-financieren van het proefdiervrije onderzoek van Fred Vermolen.'

Kan je iets meer vertellen over het onderzoek van Fred Vermolen?

'Het meest bijzondere is dat hierbij gebruik wordt gemaakt van een onverwachte discipline, de numerieke wiskunde. Fred Vermolen is in staat om alle mogelijke variabelen die een rol spelen bij (de behandeling van) brandwonden op te nemen in een wiskundig model. Dit model moet, maar dat zal nog de nodige investering kosten, uiteindelijk een goede voorspelling gaan geven voor de beste behandeling voor elke individuele brandwond. Het is een nieuw en baanbrekend

onderzoek. Dat we hierbij de hulp van de Technische Universiteit Delft hebben ingeroepen zal voor veel mensen een verrassende keuze zijn. Het laat goed zien waar we voor staan: we gaan buiten de gebaande paden om het beste voor de patiënt te bereiken, zonder proefdieren!'

Wat hopen jullie uit deze samenwerking te halen?

'Wij hopen, en dat geldt denk ik ook voor Proefdiervrij, dat we met deze samenwerking een impuls geven aan de transitie naar proefdiervrij onderzoek. En we hopen door samen te werken een breder publiek te bereiken met onze boodschap. Samen met Proefdiervrij willen wij extra vaart zetten achter nieuwe ontwikkelingen in de medische wereld.'

Geen cellen of donorhuid, maar wiskundige formules

Dr. ir. Fred Vermolen,
Universitair Hoofddocent bij de TU Delft

In 2007 werkte Fred Vermolen aan zogenaamde 'bewegend randwaarde problemen'. Het staat voor een wiskundige term, waarbij je moet denken aan rekenmodellen over de beweging van grenslagen tussen verschillende materialen. Een goed voorbeeld is het bevriezen van water. Als ijs smelt is er een beweging van de grenslaag naar water en als water bevriest dan beweegt de grenslaag zich in de richting van het ijs. Om dit gedrag te voorspellen, kunnen formules afgeleid worden.

Wiskunde gecombineerd met biologie

Fred combineert wiskunde en biologie om zo een model te maken dat de kans op complicaties bij brandwonden kan voorspellen. Bij complicaties kun je denken aan de ontwikkeling van littekenweefsel of het samentrekken van de huid. De huid kan namelijk zo erg samentrekken dat het bewegen wordt beperkt of zelfs onmogelijk wordt gemaakt. Dit model moet gaan voorspellen hoe de wond geneest. Er zijn veel verschillende eigenschappen die de genezing beïnvloeden, zoals de diepte van de wond maar ook de pigmentatie van de huid.

Wiskunde beter dan proefdieren

Vanuit de medische wereld worden dierproeven uitgevoerd om tot nieuwe inzichten te komen. Waar veel onderzoekers cellen of donorhuid gebruiken, gebruikt Fred Vermolen wiskundige formules. En dit alles zonder proefdieren, Fred zegt hierover:

"Het is maar de vraag of brandwonden bij een dier representatief zijn voor een brandwond bij de mens. Want mensen hebben een hele andere huid dan bijvoorbeeld konijnen, varkens of honden. Dierproeven hebben hun eigen beperkingen. Ik doe geen onderzoek op dieren, maar werk met cijfers in een computer. De modellen die wij ontwikkelen zijn een goed alternatief voor nieuwe proefdieren."

Pioniers op het gebied van wiskundige modellen

Fred Vermolen en zijn team zijn pioniers op het gebied van het ontwikkelen van wiskundige modellen voor de behandeling van brandwonden. Maar het meest bijzondere aan dit project is dat je met wiskunde rekening kunt houden met onzekerheden. Net zoals deze voorkomen in de medische wereld, waarbij onverwachte complicaties kunnen optreden. Fred: "Wij maken gebruik van eerder ontwikkelde modellen, wij voegen kansberekeningen toe aan bekende situaties en wij combineren dat modelleren met kansberekeningen."

.....

Voor ons, Proefdiervrij, is het duidelijk; het maken van dit soort modellen is niet alleen beter is voor de proefdieren, maar zeker ook voor de mens. Daarom investeren wij graag samen met de Brandwonden Stichting in dit onderzoek. Helpt u ook mee proefdieren in brandwondenonderzoek te vervangen?

..... ✕

Alles volgen over proefdieren?

Ontvang elke maand de laatste en belangrijkste hoogtepunten over proefdieren en proefdiervrije innovatie in je mailbox.

Schrijf je net zoals
60.000 andere
dierenvrienden in.

Ga naar: [proefdiervrij.nl/
aanmelden-nieuwsbrief](http://proefdiervrij.nl/aanmelden-nieuwsbrief)

Proefdiervrij

Groot Hertoginnelaan 201
2517 ES Den Haag

www.proefdiervrij.nl

GOED DOEL

Algemeen Nut
Beogende Instelling

ANBI

Het CBF-keurmerk garandeert dat onze inkomsten goed worden besteed. Proefdiervrij is bij de Belastingdienst aangemerkt als een algemeen nut beogende instelling (ANBI). Hierdoor zijn de giften aan Proefdiervrij aftrekbaar voor de inkomstenbelasting.

nederlandse
brandwonden
stichting